

Европейски съюз

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Утвърдил:

АНТОН АСПАРУХОВ

И.д. директор на дирекция „Развитие на селските райони” МЗ

Зам.-председател на КН на ПРСР 2014-2020 г.

ПРОТОКОЛ

НА ПЪРВО ПРЕДВАРИТЕЛНО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ПО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 г.

Дата и място на провеждане :

**16 март, 2015 г.,
Хотел „Рамада София“**

ДНЕВЕН РЕД:

9:00 – 9:45	Регистрация на участниците и кафе
9:45 – 10:00	Откриване на заседанието на КН на ПРСР (2014 – 2020 г.) т. 1. Проект на дневен ред – за одобрение г-н Васил Грудев – заместник-министър на Земеделието и храните и председател на КН
10:00 –11:00	т. 2. Вътрешни правила за работата на КН на ПРСР (2014 - 2020 г.) – за дискусия и одобрение Докладва: Секретариатът на КН

11:00 –12.30	т. 3. Критерии за оценка на проектни предложения по под-мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”– за одобрение Докладва: Управляващият орган на ПРСР (2014 - 2020)
12:30 – 13.30	Обяд
13:30 – 14:15	т. 4. Критерии за оценка на проектни предложения по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности”- за одобрение Докладва: Управляващият орган на ПРСР (2014 - 2020)
14:15	Закриване на заседанието

Списъкът на участниците в заседанието на Комитета по наблюдение е даден като Приложение 1 към настоящия протокол.

Одобрените вътрешни правила за работа на КН на ПРСР 2014-2020 г. са дадени като Приложение 2 към настоящия протокол.

Одобрените критерии по под-мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” са дадени като Приложение 3 към настоящия протокол.

ДОКЛАДИ И ДИСКУСИИ:

На 16.03.2015 г. в зала „Опал“ на хотел „Рамада София“, се проведе предварително заседание на Комитета по наблюдение (КН) на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г. Заседанието бе открито и се председателства от г-н **ВАСИЛ ГРУДЕВ** – зам. министър на земеделието и храните и председател на Комитета за наблюдение на Програмата за развитие на селските райони, който приветства участниците в заседанието, както и представителите на Европейската комисия г-н Майкъл Пилке, началник на отдел F.3 в Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ и г-н Галин Генчев, експерт в същата дирекция.

ТОЧКА ПЪРВА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Г-н **ВАСИЛ ГРУДЕВ** съобщи, че има кворум и заседанието може да започне по предложени дневен ред, изпратен предварително на участниците.

Г-н **ВАСИЛ ГРУДЕВ** уточни, че работата на Комитета за наблюдение на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. стартира с предварително заседание, тъй като на този етап Програмата не е одобрена от ЕК. Той подчерта, че ще държи заседанията на комитетите да са във възможно най-широк формат като представителност. Той увери, че мненията на всички участници в Комитета ще бъдат чути, независимо дали са членове с право на глас или наблюдатели. Съставът на Комитета е избран по правила, еднакви за всички оперативни програми. Правилата са изработени от Министерски съвет с визия за представителност и за избягване на конфликт на интереси. В резултат на тези правила неправителствените организации от земеделския бранш, които в основната си част не са формирани като юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, присъстват като

наблюдатели в Комитета за наблюдение на ПРСР. Независимо от това, гледната им точка и мнението на всеки от тях ще бъде чуто.

Той благодари на представителите на ГД „Земеделие и развитие на селските райони” в Европейската комисия, които положили неимоверни усилия за наваксване на натрупаното от МЗХ изоставане по Програмата, работейки в продължение на седмици в режим на почти ежедневни многочасови видеоконферентни връзки с експертите от МЗХ.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ благодари за поканата за участие в заседанието на предварителния Комитет за наблюдение. Заседанието на Комитета е предварително, защото Програмата все още няма официално одобрение от ЕК. Предварителният Комитет за наблюдение на този етап би трябвало да помогне да се лансират някои от първите мерки по Програмата.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ благодари на г-н Грудев и на неговия екип за бързия напредък по Програмата и обяви, че има големи шансове ПРСР да попадне във втората група от Програми, които ще бъдат разгледани за одобрение.

Програмата ще бъде следена отблизо от Комитета, от администрацията, от ЕК. Той уточни, че е необходимо да има по-добро прилагане на Програмата, по-добър контрол и по-добро провеждане на обществените поръчки за по-добро изпълнение на Програмата.

Заседанието на комитета за наблюдение продължи по точка 2 от дневния ред.

ТОЧКА ВТОРА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Г-жа СНЕЖАНА ГРИГОРОВА представи накратко Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение. Тя отбеляза, че Правилата са изготвени изцяло на базата на ПМС № 79/10 април 2014 г., както и на Регламенти (ЕС) № 1303/2013 г. и № 1305/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета.

Тя благодари на всички, които на предварителния етап са предоставили ценни съвети по отношение на формулировката и прецизирането на текстовете, като подчерта, че голяма част от тези съвети са взети предвид.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че материалите са изпратени предварително на всички участници в Комитета, а провеждането на заседанието се е отложило с няколко дни, за да имат възможност всички да се запознаят с тях и увери, че в бъдеще ще се спазват правилата и поне 10 работни дни преди провеждане на всяко заседание, материалите ще се предоставят на участниците в Комитета.

Г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ, председател на Асоциацията на млекопреработвателите в България, предложи да има повече време за изготвяне на коментари. Той допълни, че трябва да се предвидят поне 30 календарни дни до започването на приема по съответната мярка и прозорецът за прием на проекти да е най-малко 60 дни. Секторът е скептично настроен по отношение на евентуални дати на отваряне на мерките. Г-н ЗОРОВ изрази надежда, че мнението на присъстващите е важно за Министерството.

Инж. ТИХОМИР ТОМАНОВ от Асоциация „Общински гори” запита в какъв срок ще бъдат сформирани Подкомитети и работни групи съгласно Раздел 6-ти на Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ, обясни, че подкомитетите или работните групи ще бъдат създадени в двуседмичен срок след одобрение на Програмата за развитие на селските райони.

Отговаряйки на г-н Зоров, Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че от 1 януари тази година има план-график за поетапно отваряне на отделните мерки. През март бяха отворени мерките, които касаят плащанията на площ, през април ще има прием по под-мярка 4.1. с достатъчно широк времеви прозорец. В края на май, началото на юни ще има прием по мярка „Млад фермер”, след което се очаква официално одобрение на Програмата, на базата на което ще бъде разписан индикативния график с дати за прием до края на годината и за следващата година. В етапа на неodobrena Програма за развитие на селските райони, мерките които стартират са на собствен риск.

По отношение на първия прием на под-мярка 4.1 няма да се прилагат колективни инвестиции, а до края на годината, със сигурност ще има втори прием по под-мярка 4.1, в който ще бъдат допуснати инвестиционни проекти за хидромелиорации.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ допълни, че в новата Програма за развитие на селските райони, критерии за това кой по кое време е подал своя проект няма да съществуват, т.е няма да има времеви критерии при ранкиране и при обработката на заявленията.

Той поясни, че има определени сектори, при които подготовката на проекти е по-дълга, тъй като проектите са свързани с определени строителни разрешителни. Затова, за тези сектори и за тези видове проекти приемът ще бъде адекватно дълъг.

Г-жа СОНЯ МИКОВА от Централното координационно звено към администрацията на Министерски съвет предложи в чл. 14, т. 7 от Вътрешните правила за работа на Комитета, която касае одобрение на годишните доклади, да бъде добавено „разглежда и одобрява” и в т. 11 на същия член след „комуникация” да бъде добавено „в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014-2020”. Нейните коментари бяха отразени.

Г-н СТОИЛКО АПОСТОЛОВ от Фондация за биологично земеделие „Биоселена” подчерта, че има приемственост, обещанията на служебното правителство се изпълняват от новата власт и мерките, които касаят плащанията на площ - агроекология, биоземеделие, необлагодетелствани райони бяха отворени през март.

Г-н АПОСОЛОВ поиска повече уточнения по член 22 от Вътрешните правила, който предвижда взимането на решения по спешни и неотложни въпроси или по въпроси, за които свикването на извънредно заседание на Комитета не е оправдано, да се вземат неприсъствено чрез писмена процедура. Според него трябва да има някакви правила при вземане на такъв тип решения.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че са направени уточнения по правилата за провеждане на писмените процедури, като се дава срок от пет работни дни за получаване на коментари, и се предвижда процедура за вземане на решения с квалифицирано мнозинство и обявяване на решенията на страницата на Програмата. Добавена е нова алинея, касаеща случаите, в които Комитетът не може да взема решения неприсъствено, чрез писмена процедура.

Г-н ВУКОДИНОВ от Националната асоциация на зърнопроизводителите посочи, че раздел 9-ти от Правилата е раздел 7-ми, явно има техническа грешка. Той постави въпроса с неправителствения сектор, представляващ бранша, който по силата на ПМС 79/10.04.2014 е в качеството на наблюдател в Комитета и предложи в Преходните и заключителните разпоредби на Правилата да има втори параграф, в който Министерство на земеделието да се задължи да направи мотивирани предложения за промяна и при положително решение на Министерския съвет да се допусне преразглеждане на статута.

Г-н ВУКОДИНОВ допълни, че е добре да има индикативни периоди и срокове за прием за цялата Програма, за всички мерки и да не се допусне практиката наложена в ТРГ да няма гласуване.

Г-н ТОДОР НИКОЛОВ от Българска търговско-промишлена палата допълни, че се повтаря грешката от 2012 г. когато при сформирани на ТРГ, не бяха допуснати НПО в частна полза за участие и това забави работата по подготовката на Програмата с една година. Той допълни, че не е съгласен с чл. 20, ал. 2, т. „б”, ако по определена точка от дневния ред не може да се постигне решение с квалифицирано мнозинство, вземането на решение да се осъществи чрез гласуване с обикновено мнозинство (една втора) от присъстващите членове.

Г-жа САВИНА ВЛАХОВА, председател на Съюза на българските мелничари, предложи Асоциацията на банките да има място в Комитета.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че Асоциацията на банките е поканена като гост в това заседание на КН, но т.к. Асоциацията не е подала заявление за участие в Комитета, тя не е член.

По повод изказванията, касаещи състава на Комитета, **Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ** поясни, че Министерство на земеделието и храните е реагирало с писма и становища до Министерски съвет с настояване за корекция на правилата, касаещи земеделския бранш.

Последва дискусия относно състава на Комитета за наблюдение и организациите, които са включени в състава му, както и относно критериите, на които те трябва да отговарят, в която участие взе **г-жа СОНЯ МИКОВА** от Централното координационно звено към администрацията на Министерски съвет, която подчерта, че в състава на Комитета има много организации, които са регистрирани в частна полза и в същото време членуват в Национално представителните организации на работодателите. Въпросът е Национално представителните организации кого представляват в Комитета. Тя уточни, че на Управляващия орган на ПРСР беше препоръчано да се търси възможност за най-широка представителност на секторите, както и че следва да се търси по-голям консенсус при вземането на решения.

В дискусията относно състава на Комитета участие взеха и **г-н ТОДОР НИКОЛОВ**, който зададе въпроса защо Министерски съвет е решил членовете на Комитета да нямат право да членуват в представителните организации на работодателите, на работниците и служителите; **г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ** предложи да се преработят правилата, а **г-н МАГАРДИЧ ХУЛИЯН** от Сдружението на малките семейни фирми и преработватели, **г-н РАНГЕЛ МАТАНСКИ** от Националния съюз на говедовъдите в България и **г-жа КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА** от Българската асоциация на консултантите по европейските програми подчертаха, че въпреки голямата им активност през предходния програмен период и приоритетите на новата Програма техните организации не са избрани за членове на Комитета по формални критерии. **Г-н ХРИСТО НИКОЛОВ** от Асоциацията за лизинг предложи да се потърси начин да се променят изискванията и да се поканят финансовите институции в състава на Комитета.

Представителят на ЕК **Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ** се включи в дискусията, като подчерта, че Комитетът се нуждае от широко участие, от присъствието на представители на различни асоциации и групи от публичния сектор. От тази гледна точка съставът на Комитета е добър, хората могат да изразяват своето мнение и да говорят свободно. Той препоръча на частните неправителствени организации да положат конкретни усилия да променят статута си, за да отговорят на изискванията за гласуване.

Той уточни, че е важно да бъде сформиран Комитет за наблюдение, да бъдат приети необходимите документи. Той поясни, че документите за заседанията на Комитета трябва да се предоставят на участниците в Комитета 10 работни дни предварително.

Г-н ТИХОМИР ТОМАНОВ от Асоциация Общински гори изрази опасение, че при две заседания на Комитета за наблюдение в годината, широката му представителност и разширяване на правомощията на Комитета откъм вземане на решения и обсъждане на проблеми, които са свързани с подробности от приложението на Програмата, ще превърнат Комитета в тематична работна група

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че е абсолютно задължително създаването на работни групи, чийто състав няма да се влияе от статута на организациите или от други ограничения. Работните групи с тясна специализация, ще бъдат помощни органи към Комитета.

Връщайки дискусията към Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение, г-н **ВАСИЛ ГРУДЕВ** предложи срокът от пет работни дни за даване на становища при неприсъствена писмена процедура да бъде удължен на 10 работни дни, след което прикани, членовете да одобрят Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение.

Г-н ТОДОР НИКОЛОВ от Българска търговско-промишлена палата предложи изменение на правилата за вземане на решения като „вземането на решения от страна на Комитета за наблюдение да става само с 2/3 квалифицирано мнозинство”.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ изказа опасения, че това може да блокира дейността на Комитета за наблюдение.

Г-н ТОДОР НИКОЛОВ направи предложение и по т. 19, ал. 2, като прецизира текста, „в случай, че в началото на заседанието няма кворум, провеждането му се отлага с 1 час, след което заседанието да се счита за редовно”. Предложението беше прието.

Г-н АНГЕЛ ВУКОДИНОВ от Националната асоциация на зърнопроизводителите предложи думата „членове на Комитета за наблюдение“ да се замени с „участници в Комитета за наблюдение“ в чл. 22 от Вътрешните правила. Предложението беше прието.

Г-н ВЪЛЧО ЧОЛАКОВ, Областен управител на област Бургас уточни, че мнозинството от 2/3 при гласуване ще блокира работата на Комитета. Дори едно относително грешно решение е по-добро от решение, което никога няма да се осъществи. Той предложи да се търсят такива механизми, които да не блокират работата на една Програма, която вече има забавяне от една година.

Г-н АНТОН ИГНАТОВ от Асоциацията на индустриалното свиневъдство в България предложи, че щом като няма общо съгласие, да се гласува.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ подложи на явно гласуване „Вземането на решения да се осъществи с квалифицирано мнозинство от 2/3”. В резултат на това гласуване не се постигна мнозинство от 2/3 и **г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ** предложи ново гласуване на Вътрешните правила да има след обедната почивка, а работата да продължи с разисквания по т. 3 от дневния ред.

Г-жа ЮЛИЯ ГРИГОРОВА от Сдружение „ВВФ в България” изказа мнението си, че съставът на Комитета е неравномерен. В Работната група на Европейската комисия за Програмите за развитие на селските райони на държавите-членки, на която е член, няма такива строги изисквания към бизнеса по отношение на техния избор и членство.

Г-жа СВЕТЛА ЧАМОВА, изпълнителен директор на Асоциацията на месопреработвателите в България, запита, как е възможно Управляващият орган да се контролира от Комитета по наблюдение, т. е. държавната администрация да контролира сама себе си.

Г-жа ДЕСИСЛАВА СТЕФАНОВА от Оперативна програма „Околна среда” поясни, че са изпратили предварително предложенията си, свързани с прецизиране и допълнение на текстовете на Вътрешните правила, и попита дали всички бележки са отразени. Тя акцентира на въпроса дали при неприсъственото вземане на решения, ако няма постъпили становища, те се приемат като съгласие. Г-жа Стефанова се обърна към юристите в залата и запита дали е възможно във Вътрешните правила да се одобри нещо, което не е записано в ПМС 79/10.04. 2014 г., а именно да се взема решение с обикновено мнозинство.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ уточни, че бележките са отразени, и че ако няма постъпили становища при неприсъствено вземане на решения, те се приемат като съгласие, и че в случая при който решенията се вземат с обикновено мнозинство по чл. 20, ал.2 , т. б става дума за допълнение, а не за противоречие с ПМС 79/10.04.2014 г.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ стартира работата по т. 3 от Дневния ред „Критерии за оценка на проектни предложения по под-мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”.

ТОЧКА ТРЕТА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ, и.д. началник на отдел „Мерки по Ос 1“ в Дирекция „Развитие на селските райони“, МЗХ даде разяснения по представените критерии. Той уточни, че таблицата с критериите за оценка е съобразена с приоритетите, които в рамките на периода на дискусиите с Европейската комисия и на базата на направените анализи са изведени като подход за приоритизация на проектите под-мярка 4.1.

В тази връзка, в колона 2 е посочен съответният приоритет, в следващата колона са посочени критериите за оценка по този приоритет, които се предлагат за обсъждане на днешното заседание.

В отговор на въпрос на г-н Зоров, г-н Цветанов посочи, че за всеки един приоритет е посочен сумарно максималният брой точки, които един кандидат може да получи.

ЕЛЕОНОРА НЕГУЛОВА, председател на УС на Национално сдружение на малкия и среден бизнес изказа опасения, че ранкирането на проектите ще бъде на база на получените точки по отделните приоритети, и ако някой попада в хипотезата на 1.1, 1.2 и 1.3, никога по приоритет 1 няма да получи допълнителна точка, тъй като 15 плюс 3 прави 18.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ отговори, че ако комбинацията е между 1.1, 1.2, 1.3 и респективно 1.5, максимумът е 18.

Г-н ПЕТЪР ДРАГНЕВ, заместник експерт в АИКБ отбеляза, че те са изчислили колко са площите от така наречените неселски райони и се оказа, че 6 млн.дка попадат в необлагодетелствани райони, което е близо 16% от използваемата земеделска площ. Тези 6 млн. дка и стопаните в тях са поставени пред дилемата – или проект от някои от посочените 11 приоритета или комбинация от няколко, или нищо. Това според него е ограничително и несправедливо. Г-н ДРАГНЕВ предложи тези минимум 10 точки да са валидни за едно предварително класиране. Класират се първо проектите с пълни точки и ако има свободен паричен ресурс от предварително обявения за приема, да се одобряват проектите и на останалите, които нямат минималните 10 точки. Той предложи в критерии 1.1, 1.2 и 1.3

минималното изискване към проекта да бъде намалено от 50% на 30%., което ще даде възможност на стопанствата да се развият многоотраслово. Г-н ДРАГНЕВ предложи там където са записани приоритети за колективни инвестиции или инвестиции на организации на производители, да бъдат добавени и земеделски кооперации.

Г-н АНГЕЛ ВУКОДИНОВ от Национална асоциация на зърнопроизводителите подкрепи предложенията на г-н Драгнев и предложи да се помисли за един праг за входиране на проекти от 5 точки. Той обърна внимание, че иновациите на този етап все още не са дефинирани и може би е добре да се обмисли проблема по отношение на намаляване на първата стъпка, защото няма как да се направи 100% иновативен проект при доста сериозни и драстични изисквания за патентите.

Инж. АНТОАНЕТА БОЖИНОВА, изпълнителен директор на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци, попита дали по т.1.1 става дума за „плодове и зеленчуци” за обвързана подкрепа или за всички плодове и зеленчуци.

Г-н ИВАЙЛО ТОДОРОВ от Асоциацията на земеделските производители даде следните предложения:

- точките на проектите да не се ограничават до 100, тъй като това не са проценти;
- стъпката да започне от 30, като се унифицира за всички варианти от 1.1 до 1.4, и стъпките да бъдат 30, 50 и над 85, като съответно точките бъдат 15 и 20;
- в критерий 3 за „подпомагане и осигуряване на допълнителна заетост”, първата стъпка да бъде от 3 до 5 за да не се имитира устойчива заетост;
- по отношение на критерий 6, за Северозападен район и съответно за необлагодетелствани и природни ограничени райони, да се добави „или”, т.е. да се разреши комбинацията между необлагодетелстваните райони и НАТУРА.
- в критерий 7 за повишаване на енергийна ефективност или иновации, критерият да се раздели, да останат точки отделно за енергийна ефективност, отделно за иновации, като за иновации точките да бъдат 10
- когато се говори за въвеждане на нови процеси, нова организационна форма на ниво стопанство, това да се подпомага с 8 точки, а когато се говори за нов продукт на стопанство и нова практика да се оценява с 4 точки, което е справедливо за хората, които правят по-тежки инвестиции в своите стопанства, за онези инвестиции, които носят добавена стойност, а именно когато се въведе нов процес в стопанството.
- важно е да се прецизира критерият за тютюнопроизводителите за да става ясно кой е тютюнопроизводител и това да бъдат истинските тютюнопроизводители, а не само онези които са се регистрирали, за да отговарят на съответния критерий

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ отговори на направените коментари. Той уточни, че има предложения за намаляване на първата стъпка от 50% от допустимите инвестиции. Предложението за 50% е продиктувано от гледна точка на устойчивост на проектите и по-добрата им ориентация по отношение на конкретен приоритетен сектор. Това е въпрос на дискусия. Г-н Цветанов коментира предложението за минимум 10 точки, които да бъдат допустими за първо класиране. На практика, при изпълнение на този критерий за допустимост като минимален брой точки, следва да не се допусне заявлението към по-нататъшна обработка. Това също е въпрос на дискусия. Той уточни, че се премахва

критерият „първи дошъл, първи за одобрение”, заложен е друг механизъм за оценка на заявленията с еднакъв брой точки.

Г-н ПИЛКЕ обясни, че има приоритети и сектори, които са определени като по-важни от други и това трябва да бъде отразено в критериите за подбор. Проектите, които се подават трябва да бъдат допустими. Той подчерта, че е много е важно да има минимален брой точки, на който трябва да отговарят допуснатите проекти. Важно е съответният критерий за подбор да е изразение на някакъв приоритет, а целта е да бъдат изпълнени съответни приоритети. Избраните приоритетни сектори са животновъдството, плодовете и зеленчуците, и само онези проекти, които са свързани с тези сектори трябва да получат допълнителни точки. Проектите, които покриват само 30% от сектора на зеленчуците, не са ориентирани към този приоритет, така че там минимумът би трябвало да е 50%.

Във връзка с минималното 50% -но ниво на инвестиции в стопанството в приоритетните сектори, **г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ** предложи да се изкажат представителите на животновъдството и на производителите на плодове и зеленчуци.

Г-жа АНТОАНЕТА БОЖИНОВА от Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци се изказа против това прагът да се намали под 50%. Тя предложи да се разделят критериите на три части, т.е. за 50% - 5 точки, за 70 или 75 % - 10 точки и над 85% да си останат 15.

Г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ, председател на Асоциацията на млекопреработвателите в България каза, че е съгласен с това, че трябва да има максимален брой точки от един сектор, без комбинацията, защото тогава се губи приоритетността. Той също така подкрепи становището на г-жа Божинова за праг от 50%.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ подчерта, че не трябва да се измислят такива критерии, от които в последствие ще бъде дадена възможност на администрацията да интерпретира условията за определяне на тези критерии. Той предложи да се положат максимално обективни и реално изчислими показатели в подадените заявления. Мнението на колегите от Европейската комисия е, че трябва да има един минимален праг, но никъде не е казано, че този праг трябва да е от 10 точки и неговото мнение е, че този праг трябва да бъде 5 точки, но това е въпрос на дискусия. Обобщавайки г-н Грудев уточни, че трябва да е ясно кои са приоритетните сектори и това задължително да се следва. Не трябва да се бърка допустимост с приоритет.

Г-н ИВАЙЛО ТОДОРОВ, изпълнителен директор на Асоциацията на земеделските производители обясни, че тяхното предложение от 30% е свързано с това, че ако един сектор е приоритетен, ще има и нови земеделски производители, които ще тръгнат да работят именно в приоритетните сектори. Когато се говори за едно зеленчукопроизводство, няма земеделски производител, който ще тръгне с 50% от стопанството си като първа стъпка.

Г-жа АНТОАНЕТА БОЖИНОВА, от Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци предложи да се изясни дали ще се оценява проекта, и като такъв инвестициите му да са минимум 50% в зеленчукопроизводство или ще се оценява стопанството и 50% от това стопанство трябва да прави зеленчуково производство.

Г-жа ВЕСЕЛИНА ЗУМПАЛОВА –РАЛЧЕВА, Член на УС на Българска асоциация „Биопродукти“ уточни, че е ясно, че се оценяват само инвестициите по проекта, а не цялото стопанство и попита тези проценти на каква база се оценяват, на СПО или на декари. Тя постави и въпроса за интензитета на помощта на биологичните производители.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ поясни, че става въпрос за 50% инвестиционни разходи по проекта. По отношение на това дали плодовете и зеленчуците касаят само тези, които са по схема за обвързаната подкрепа, г-н Цветанов уточни, че това е общ приоритет за този сектор и касае всички плодове и зеленчуци.

Г-н ДИМИТЪР ДИМИТРОВ от Национална асоциация на младите фермери в България предложи да се уточни кой е тютюнопроизводител, за да може реалните тютюнопроизводители да имат точки. Той предложи текстът да бъде променен и като се добави „регистрирани в регистъра на тютюнопроизводителите”.

По отношение на приоритета за „младите фермери”, одобрени по мярка 112 и 141, той предложи да се дава приоритет на всички, които са до 40 години. В така формулираните приоритети са изключени и тези, които ще кандидатстват в бъдеще.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ, обясни, че в момента тютюнопроизводството се ползва с една намаляваща, дегресивна преходна национална помощ, която се изплаща от националния бюджет. Няма възможност за никакво финансиране на тютюнопроизводителите нито по Програмата, нито по Първи стълб. Общата визия на политиката на министерството е заетите в сектор тютюнопроизводство да се преориентират в друг сектор. От тази гледна точка, идеята не е да се създаде условие за започване на една масова кампания по регистрация на тютюнопроизводителите, защото така ще се постигне точно обратния ефект. Стремещт е да се предоставят средства за реструктуриране на бизнеса от тютюнопроизводство в нещо друго. На тази база, ще се дават точки единствено и само на тютюнопроизводители, регистрирани в регистъра на тютюнопроизводителя, на базата на който се изплащат националните доплащания. Това ще бъде разписано в Наредбата.

Последва дискусия по отношение на прага от 50% инвестиции, двойното предназначение на техниката и смесените производства, в което участие взеха **г-н ВУКОДИНОВ, г-н ЗОРОВ и г-н ПЕТЪР ДРАГНЕВ**.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ поясни, че е дадено ясно определение за земеделска техника, а въпросът за това конкретната инвестиция за земеделска техника към кой сектор се отнася, се определя от това какво се произвежда с тези машини като краен продукт, който излиза на пазара.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ посочи, че критериите за избор не трябва да са твърде сложни. Разплащателната агенция трябва да направи оценка на всички инвестиционни проекти, а не на стопанствата. От оценката на проекта ще стане ясно дали проектът е за животновъдство или за производство на растителна продукция.

Г-жа ЕЛЕОНОРА НЕГУЛОВА, председател на УС на Националното сдружение на малкия и среден бизнес попита, каква е била причината в ранкинга да не бъде отразена хоризонталната политика за женско предприемачество, каквато има в предходните критерии на предишния програмен период, още повече че в Националния план по предприемачество 2014-2020 г. има доста сериозни приоритети, включително и за тази Програма.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ отговори, че без изрично да се споменава, на практика ще се работи по прилагане на това хоризонтално изискване. Но практиката от миналия програмен период показва, че това изискване до известна степен създаде изкуствени условия. За това в този програмен период има критерий само за възраст и това е единственият критерий, който се отнася за младите фермери. Той подчерта, че трябва пазарът да се саморегулира и да не се делат получателите според техния пол или политическа принадлежност.

Г-н КАМЕН КОЛЧЕВ, Член на УС на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България даде следните предложения:

- Първо, по точка 1-ва от критериите, трябва да отпадне думата „изцяло”, заради така наречената „техника с двойно предназначение”, тъй като при наличие на един трактор, не е ясно дали той тегли ремарке за животновъдството или оре за зърнопроизводство, тъй като има и смесени стопанства.
- Второ, подкрепя се предложението да отпаднат комбинирани инвестиции, следва да се приоритизират към по-простички инвестиции, които е по-вероятно да се случат и едната точка, която е над 15-те, да отиде към тютюнопроизводителите, тъй като наистина трябва да се извадят от сектора, тези които не са рентабилни и разчитат основно на субсидии.
- Относно т. 3 „заетост”, това е типичен формален критерий, който ще бъде заобикалян чрез назначаване на няколко души, а след това няма да бъде изпълняван. Ясно е, че има изискване за поддържане на този състав 5 години, но това ще доведе до проблеми на Агенцията по заетостта за ревизиране на проекти и т.н. Още повече, много е важно в Наредбата, да е ясно, че става дума за средства за средно списъчен състав, а не за моментен състав. Средно списъчен означава за последните 12 месеца, което изравнява вече и сезонните работници, тъй като в момента на кандидатстване може да има сезонни работници или да няма и те да се назначат в точно определен момент. И трето, този критерий е с много голяма тежест и трябва да бъде общо 5 точки, като до 5 работни места да са 2 точки, от 5 до 10 – 4 точки и над 10 – 5 точки.
- По отношение на т. 7 свързана с енергийната ефективност и иновациите. Първо, предложението е енергийната ефективност и иновациите да се разделят в две отделни точки, тъй като това са коренно различни неща. Второ, това е типичен пример на едно от местата, където може да се търси унификация с други Оперативни програми. В Оперативна програма „Конкурентоспособност” има ясна дефиниция за „иновация” и ясна дефиниция за „енергийна ефективност” и следва да се използват. По отношение на иновациите има Национална програма, наречена „Иновативна стратегия за интелигентна спецификация”, там ясно и точно е разписано що е то „иновация” и трябва да се следва тази дефиниция.
- Колкото до енергийната ефективност, въпросът е как ще се оценява колко процента са енергийните спестявания? Единственият начин, приет до момента от Закона за енергийна ефективност, е енергийният одит. Това следва да се запише за да е ясно, че това е начинът за оценка.
- И най-накрая, по т. 9, по отношение на околната среда, отново като част от критериите за оценка, да бъде въведен енергийният одит, тъй като това също е вид екологичен ефект.

Г-жа СВЕТЛА ВАСИЛЕВА от КНСБ взе отношение по т. 3 като каза, че в селското стопанство има сезонна заетост, това обаче не е регламентирано в българското трудово законодателство. Готви се Наредба за сезонната заетост, която е изключително необходима за селското стопанство. Според нея не би трябвало да е проблем да се преброят създадените работни места, тъй като това е въпрос на мониторинг. Г-жа Василева подчерта важността за увеличаване на заетостта в селските райони.

Последва дискусия относно важноста да се създаде допълнителна заетост в селата, относно критерия, свързан с увеличаване на броя на работниците и мониторинга на проектите по изпълнение на този критерий, в която участие взеха **г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ**, **г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ** и **г-н ДИМИТЪР БЕЛОРЕЧКОВ**, който подчерта, че обикновено инвестициите в селските райони се дават с цел повишаване на производителността на труда, а не само за увеличаване на броя на работниците.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ подложи на дискусия втората част от критериите по т.1, а именно в израза „изцяло насочени”, дали думата „изцяло” да отпадне. В дискусията участие взеха **г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ**, **г-жа ВЕСЕЛИНА ЗУМПАЛОВА -РАЛЧЕВА** и **г-н ТОДОР НИКОЛОВ** който подчерта, че ако няма ясна дефиниция на израза „насочена изцяло” няма да има ясно третиране на това понятие при анализа на проектите.

Г-жа ТЕОДОРА ОВЧАРОВА от КРИБ даде пример за да илюстрира своите опасения - ако бенефициентът е животновъд и има 200 овце, а също така отглежда и зърнени култури и иска да си построи склад, където да си държи фуражите, които са за изхранване на животните, само че там си държи и готовата продукция от зърнените култури. Ако дори фуражите в този склад са на 70% от капацитета, т.е. доста над тези 50%, но тази инвестиция „склад“ не е изцяло насочена за сектор животновъдство, защото в него освен фураж има и зърнени култури, тогава той няма да вземе по това разписано разпределение тези точки, нищо че гледа 200 овце и в този склад си държи фуражите.

От друга страна, ако си купува техника и купи два трактора и две сеялки и каже, че единият трактор и едната сеялка са за животновъдството, а другите са за зърнените култури, т.е. да ги обособи, едните да са изцяло за животновъдството, тогава той ще вземе тези точки. Това е неравностойно третиране. Това, че един обект може да има двойно предназначение, и е по-насочен в приоритетните сектори, тъй като е процент от неговата употреба, не би следвало да лишава бенефициентите от точки само защото не си купуват четири отделни инвестиции и не могат да ги разделят.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ поясни, че това е добър пример. Той допълни, че ако все пак няма достатъчна увереност, че тази инвестиция е за сектор животновъдство, може да се разгледа обратния пример, като се обърне процентното съотношение и с един малък животновъден обект се закупува или прави инвестиция, която общо, като относителен дял е извън приоритетния сектор. Така имаме два примера за това дали думата „изцяло” наистина дава приоритет на животновъдство, плодове и зеленчуци, етерично-маслени култури или ги ограничава.

Г-н КАМЕН КОЛЧЕВ, Член на УС на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България предложи, че ако се приеме че тези 50% са на базата на капацитети, т.е., ако една машина 40% на базата на приложения бизнес план е за този сектор и 60% от цената ѝ се признават за оценяване на тези 50%, тогава няма спор. Но, ако дори и 10% от една машина, както е и единия граничен пример, се използват за друго, тогава това вече не е равнопоставено третиране. От тази гледна точка, ако в Наредбата се каже, че се оценяват капацитети и проценти от капацитети се включват в тези 50%, всичко е наред.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ, потвърди, че в проекта за Наредба се говори за капацитети първо и второ се говори единствено и само за проекта, за инвестиционното намерение в проекта.

Г-н ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ, Председател на АЗПБ, направи процедурно предложение да се премине към следващите приоритети.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ обобщи резултатите от проведените дискусии:

- Има две, три и повече предложения по отношение на допълнителната заетост – критерий 3. Едното от предложенията е малко да се вдигне прага, т.е. даването на точки за работни места да започне от над 2 работни места, до 5. Дискутира се дали критерият да има 10 точки. Има предложение те да бъдат намалени, включително се предложи евентуално да бъдат пренасочени тези точки. По отношение на този критерий в проекта на Наредба е предвидена и проверка на средно списъчния брой и към датата на заявление за подпомагане и към датата на заявлението за плащане, включително и период на мониторинг.
- Следващите коментари са по отношение на критерий 4 за подпомагане на млади земеделски стопани. По така изведения приоритет в мярката има дискусия за юридическите лица и въпрос за подхода при определяне на този критерий. Г-н Цветанов обърна внимание на това, че този критерий е дискутиран доста с представителите на ЕК и вида, в който е представен, е последният уточнен вариант. Критерият ще бъде насочен към приоритизиране на млади земеделски стопани, получили подпомагане по мерки 112 и 141 от ПРСР 2007-2013 г. и не са били подпомагани по мярка 121 или под-мярка 4.1.
- По отношение на критерий 7, свързан с енергийна ефективност и иновациите има предложения и дискусии. Повдига се въпроса за разделяне на критерий 7 на два критерия и съответно за начина на определяне на точките по критериите, свързани с иновации и енергийна ефективност. Това, което се предлага като определение в проекта на Наредба, до определена степен е заимствано от ОП „Конкурентоспособност”.
- По 6-ти критерий е поставен въпросът за необлагодетелстваните райони и НАТУРА и това е въпрос на дискусия.
- По критерий 9, по отношение на опазване на околна среда, включително технологии, водещи до намаляване на емисиите и постигане на стандартите на Европейския съюз са водени дискусии с ЕК . Този текст касае т.н. когенерации, т.е. производството на топлинна и електроенергия от биомаса, и е свързан с изискванията на европейските документи. Предвидено е, ако някои от инвестициите отговарят на тези изисквания, съответно да получават приоритет, който е свързан с намаляване замърсяването на атмосферата.

Г-н АНГЕЛ ВУКОДИНОВ, представител на НАЗ отново постави въпрос за процента инвестиции, насочен към уязвимите сектори и предложи да се стъпи на размер от 30% , за да се даде възможност да се създават конкурентни производства.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ също обобщи коментарите на ЕК. В критерий 6.2. се дават приоритетни точки за проекти в НАТУРА 2000, т.к. там има чувствителност по отношение на екологичните рискове. Въпросът е, дали трябва да се приоритизират инвестиционните проекти, свързани с конкурентоспособността в тези области.

По отношение на иновациите и енергийната ефективност, които са много важни за българската Програма, такива проекти може да получат 10 точки над минималния праг независимо от сектора. Същото касае и т. 9, където става въпрос за емисиите на околната среда, тези проекти също може да получат по 10 точки над минималния праг.

Г-н Пилке обърна внимание на това, че е добре да има диверсификация на дейностите на стопанството, но от друга страна, ако се предприеме инвестиция и сумата на инвестицията е ограничена, въпросът както винаги е, ако се прави по малко от всичко, дали това действително ще увеличи конкурентоспособността на стопанството или по време на тази покана да се кандидатства за един сектор, а по време на следващата покана да се кандидатства с инвестиционен проект в друг сектор.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ закри дискусиата и обяви обедна почивка до 14.15.

СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ предложи повторно гласуване на Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение, като уточни, че в Правилата е отпаднал текстът за вземане на решение с обикновено мнозинство и решенията на Комитета за наблюдение ще се вземат с 2/3 квалифицирано мнозинство. Следва гласуване Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение **са приети анблок, като против – няма, няма и въздържали се.**

РЕШЕНИЕ ПО ТОЧКА 2 ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

- ***Комитетът за наблюдение одобрява Вътрешните правила за работата на КН на ПРСР (2014 – 2020 г.)***

Комитетът за наблюдение премина към гласуване на **„Критерии за оценка на проектни предложения по под-мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”**

Г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ направи процедурно предложение да се гласуват критериите параграф по параграф.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ подчерта, че има една водеща червена линия при гласуване на критериите, а именно, че трябва да са в съответствие с приоритетите на Програмата за развитие на селските райони. Т.е ако например приоритет на Програмата са плодовете и зеленчуците, ако само 30% от него се отнасят за плодове и зеленчуци, не може да се каже че проектът е по сектор плодове и зеленчуци, и ако се даде предимство на тези проекти, критериите за подбор трябва да кореспондират с приоритетните области.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ поясни, че Комитетът за наблюдение ще вземе предвид тази забележка при одобрението на критериите за подбор. След това предложи да се премине към гласуване на критериите по Приоритет 1, после към гласуване на точките по критериите и впоследствие към гласуване на праговете на отделните точки.

Първите три критерия за приоритетни сектори се гласуваха анблок -

- проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор „плодове и зеленчуци”;
- проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор „животновъдство”;
- проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор „етерично-маслени и медицински култури”.

Критериите бяха приети така както са разписани от 1.1 до 1.3.

Последва гласуване на критерий 1.4. Тук въпросът който се обсъди бе дали комбинацията от инвестиции и дейности изцяло в секторите от т.1.1, 1.2 и 1.3 също да получават точки. Предложението се прие с мнозинство. **Критерий 1.4. също се прие.**

Последва гласуване на критерий. 1.5 - Да се дава приоритет на проекти от кандидати – тютюнопроизводители регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители, за проекти и инвестиции, които не са свързани с производство на тютюн. Имат се предвид тези тютюнопроизводители, които получават национални доплащания. **Критерият се прие.**

С това приключи одобрението анблок на критериите по Точка 1.

Последва гласуване по **първия базисен въпрос в минималното изискване, а именно 50% от инвестиционните разходи** да са изцяло насочени в секторите първо „плодове и зеленчуци”, второ „животновъдство” и трето „етерично-маслени и медицински култури”. **Предложението се прие.**

По точка 1.4. се прие над 85% от допустимите инвестиционни разходи по проекта да се формират от такива, изцяло насочени в най-малко два от секторите по т. 1.1., 1.2. и 1.3. като всеки от тези сектори не надхвърля 65% от инвестиционните разходи.

Преди да се гласува максималният брой точки, свързани с приоритетите по т.1, **г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ**, предложи да се вземат предвид два постулата. Първият е свързан с това, че трябва да се определи минимален праг от точки, на които трябва да отговаря даден проект, за да премине през първия критерий за допустимост на проекта. Вторият постулат е, че максималният брой точки е базиран на хипотетично разпределение от 100 точки.

Предложението на г-н Грудев е първият критерий за минимален праг за допустимост на проекта, който е 10 точки, да бъде намален на 5 точки.

Последва дискусия, в която **г-н ПЕТЪР ДРАГНЕВ** предложи минималният праг да е 4 точки, подкрепен от **г-н ПЛАМЕН ДРАГНЕВ** от Асоциацията на агроекологичните земеделски производители.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ изказа мнение, че 10 точки като минимум са малко.

Г-жа ВЕСЕЛИНА ЗУМПАЛОВА-РАЛЧЕВА изказа мнение, че 5 точки са твърде малко за реализация на проект и предложи 10 точки.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ, подложи на гласуване предложението за минимален праг от 5 точки, което не бе прието. **Последва гласуване за минимален праг от 10 точки, който се прие.**

Премина се към гласуване на предложението за **15-те точки приоритет за всеки един проект** от приоритетните сектори 1.1., 1.2.и 1.3. **Предложението се прие.**

По точка 1.4 се гласува **16 точки да се дават на смесени инвестиции в проекта.** **Предложението се прие.**

По точка 1.5, се **прие проекти от кандидати – тютюнопроизводители да получават 3 допълнителни точки.**

С това приключи гласуването по Приоритет 1 и критериите по Приоритет 1 бяха приети от Комитета за наблюдение.

Започна гласуване на критерия по **Приоритет 2 „Подпомагане на биологично производство”**. Критерият „Проекти с инвестиции и дейности от стопанствата за производство на биологични продукти и/или стопанства в преход към биологично производство на продукти“ да получават приоритет при разглеждане на техните проекти в ПРСР 2014-2020 **се прие с мнозинство**.

Първоначално се постави следното минимално изискване - „Над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с производство на биологични продукти и/или продукти в преход към биологично производство”. След проведени дискусии бе гласувано и прието, че **„Над 50% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с производство на биологични продукти и/или продуктите са в преход към биологично производство”**.

Последва гласуване и на максималния брой точки, който следва да бъде предоставен за този критерий – 15, в синхрон с предходните точки. **Предложението се прие**.

Последва гласуване на точките по критерии 2.1

- над 50% - 10 точки;
- над 85% - 15 точки. **Предложението се прие**.

Работата на заседанието продължи с гласуване на критерия по **Приоритет 3 „Подпомагане на проекти, осигуряващи допълнителна заетост”**. Гласува се критерий, съгласно който „Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост в земеделските стопанства” да получават допълнително точки. **Критерият се прие**.

Последва гласуване на **максималният брой точки - 10** за изпълнение на **критерий по т. 3.1. Предложението се прие**.

Предложена бе следната разбивка на точките по критерия: до 5 работни места – 4 точки; от 5 до 10 работни места – 8 точки; над 10 работни места – 10 точки.

След проведени дискусии се направиха следните изменения: до 5 работни места включително – 5 точки”; „над 5 до 10 включително работни места – 8 точки” , „над 10 работни места – 10 точки”. **Точка 3.1 бе гласувана и приета в този вариант**.

Разгледа се критерия по **Приоритет 4 „Подпомагане на проекти, представени от млади земеделски стопани”**. Критерият предвиждаше подкрепа на проекти на земеделски стопани до 40 години, одобрени за подпомагане на мерки 112 и 141 на ПРСР 2007-2013 г., които не са получили подкрепа по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства” по ПРСР 2007-2013 г. и под-мярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства” от ПРСР 2014-2020г.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ обясни, че е имало две предложения за този критерий - първо да се включат и такива потенциални бенефициенти по мярка 6.1. и мярка 6.3., които са млади, т.е. са в съответната възрастова група, и втора, по-широка дефиниция, според която абсолютно всички млади да получат това подпомагане.

Г-н МАЙКЪЛ ПИЛКЕ подчерта, че има принципи, когато става дума за дискриминиране или фаворизиране на бенефициентите по възраст, пол, религия и т.н. Младите фермери са по-специален случай, защото за тях има приоритети, залегнали в законодателството. Трябва

да има синергия между двете мерки. Не може да бъде прието, че само защото някой е под 40 годишна възраст, само заради възрастта си, ще вземе повече приоритетни точки по отношение на другите бенефициенти. Би могло да се приеме като специфичен единичен случай за тези, които попадат под новата мярка 6.1., че те ще имат известно предимство, защото те ще промотират, че мярката и инвестициите вървят заедно.

Последва широка дискусия относно начините на подкрепа на младите фермери, в която участие взеха г-н **ДИМИТЪР ДИМИТРОВ**, г-н **РАНГЕЛ МАТАНСКИ**, г-жа **САВИНА ВЛАХОВА**, г-жа **ВЕСЕЛИНА ЗУМПАЛОВА-РАЛЧЕВА**, г-н **ДИМИТЪР ЗОРОВ**, г-жа **ТАНЯ ДЪБНИШКА**, г-жа **ТЕОДОРА ОВЧАРОВА**, г-жа **СТАНКА ТАЧЕВА** за разширяване на обхвата на подпомагане на младите фермери. Предложението е всички млади хора да имат шанс за подкрепа, за да останат в селските райони, а г-жа **ТЕОДОРА ОВЧАРОВА** предложи да се намери вариант възрастта да се комбинира с образованието.

Г-н ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ поясни, че в Наредбата е дадена ясна дефиниция какво е млад фермер и кой може да получава 10% допълнителна финансова помощ. Дефиницията, която е пояснена в Наредбата касае допълнителния интензитет и е съобразена с регламент на ЕС № 1305 и дискусията касае прилагания регламент.

Предложи се нов текст на критерия по точка **4.1 „Проекти на земеделски стопани до 40 години, които са одобрени за подпомагане по мерки 112 и 141 от ПРСР 2007-2013 г. и под-мерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014-2020 и които не са получавали подкрепа по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства” и под-мярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства” от ПРСР 2014-2020 г.**

Решението бе гласувано и се прие в този вид.

Последва гласуване по критерия по **Приоритет 5 ”Подпомагане на кандидати с проекти на територията на селските райони в страната”**. Одобрено бе предложението да се дадат 10 точки на проекти и инвестиционни дейности, които се изпълняват на територията на селски район.

Последва разглеждане на критериите 6.1 и 6.2 по **Приоритет 6 „Подпомагане на кандидати с проекти на Северозападен район и/или райони с природни и други ограничения”**.

Г-н ПЛАМЕН ДРАГНЕВ от Асоциацията на агроекологичните земеделски производители предложи точките, които се дават на Северозападен район да бъдат диференцирани. Предложението бе подкрепено и от **г-н ИВАЙЛО ТОДОРОВ**.

Постъпи предложение на г-жа **ВЕСЕЛИНА ЗУМПАЛОВА-РАЛЧЕВА** да се отделят местата по НАТУРА 2000 в отделна стъпка, като максималният интензитет да не надвишава 18 точки.

Г-жа ТАНЯ ДЪБНИШКА зададе въпроса, ако част от площта попада в НАТУРА, другата в необлагодетелстван район, то сумарно няма да се ползва кумулативния ефект.

След проведените дискусии се взе решение по **Приоритет 6 да има максимум 18 точки, и да бъде добавена още една подточка – 6.3 за проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на места по Натура 2000**. За проекти в Северозападна България се дават 9 точки, за проекти с инвестиции, които ще са за необлагодетелствани райони и райони с природни ограничения - 9 точки и за проекти в територията на НАТУРА

– 9 точки като кумулацията между трите под-критерия не може да надвишава 18 точки. **Предложението бе одобрено в този вид.**

Последва разглеждане на **Приоритет 7: „Подпомагане на проекти с инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и/или иновации в стопанствата”**.

Последва дискусия относно какво е иновация и как ще се доказва тя. Взето бе решение за разделянето на критерий 7 в критерии 7.1. „Проекти за повишаване на енергийната ефективност” и 7.2 „Проекти с инвестиции за иновации в стопанствата”, което бе одобрено от членовете на Комитета за наблюдение.

След широка дискусия от страна на **г-н АНГЕЛ ВУКАДИНОВ, г-жа ДАНИЕЛА МИХАЙЛОВА, г-жа ТЕОДОРА ОВЧАРОВА, г-н ВАСИЛ СОТИРОВ, г-н АНТОН ИГНАТОВ, г-жа СТАНКА ТАЧЕВА** и **г-н ДИМИТЪР ЗОРОВ** както по отношение на иновациите, така и по отношение на енергийната ефективност и как да се оценяват енергийните спестявания, се премина към гласуване на разписаните критерии по т. 7:

- **7.1. „Проекти с инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност”, като минималното изискване инвестициите по проекта да водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 5% за земеделско стопанство, да получават 8 точки;**
- **7.2. „Проекти с инвестиции и дейности за иновации в стопанствата да получават 8 точки”. Над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта да са свързани с иновации в стопанството.**

Критериите бяха приети.

Комитетът за наблюдение продължи с обсъждане на **Приоритет 8 „Подпомагане на проекти с интегриран подход и допринасящи за насърчаване на кооперирането между производителите”** предложен в две подточки **8.1. „Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи изпълнението на интегриран проект в рамките на ПРСР 2014-2020”;** **8.2. „Проекти за колективни инвестиции и такива, представени от групи/организации на производители на земеделски продукти”**.

След проведената дискусия относно максималния брой точки, които да се дават по изпълнението на критериите по 8.1 и 8.2, и обсъждане на различни предложения като това на **г- н СЛАВИ КРАЛЕВ** да се дават по 8 точки на двата критерия , но не повече от общо 8 и предложението на **г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ** да се дават по 5 точки, общо 10 точки. **В крайна сметка се гласува предложението да се дават 4 точки по 8.1. и 4 точки по 8.2, като максимумът е 8 точки за интегрирания подход и колективните инвестиции. Критериите и максималния брой точки бяха приети в този вид.**

В първия прием на под-мярката няма да бъдат допустими груповите инвестиции, както и интегрираните проекти.

Комитетът за наблюдение продължи с одобрение на критерия по **Приоритет 9 „Подпомагане на проекти с инвестиции, свързани с опазване на околната среда/включително технологии, водещи до намаляване на емисиите и/или постигане на стандартите на ЕС”**. Критерият по този приоритет бе добавен по изрично настояване на **ЕК, ГД „Околна среда”**.

Критерият „Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискване на ЕС бе гласуван и приет така, както е предложен: с минимално изискване от над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта да са свързани с опазване на компонентите на околната среда и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС, общо 7 точки по критерия и три стъпки за предоставяне на точки: над 30% - 4 точки, над 50% - 5 точки, над 85% - 7 точки.

РЕШЕНИЕ ПО ТОЧКА 3 ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

- *Комитетът за наблюдение одобрява критериите за оценка на проектни предложения по под-мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”*
-

Комитетът за наблюдение премина към разискване на критериите по мярка 19.1.

ТОЧКА ЧЕТВЪРТА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Г-н СТЕФАН СПАСОВ, Началник на отдел „Мерки по ОС 4” представи разработените критерии по под-мярка 19.1.

Той подчерта, че представените три общи критерия за избор на проекти за подготовка на стратегии за местно развитие през Програмен период 2014-2020 са формулирани след дискусии с представители на Европейската комисия.

Във връзка с насоките, които е въвел Управляващият орган в ПРСР 2014-2020 г., се обръща внимание на броя на общините в състава на партньорството/МИГ, което кандидатства за подготвителните дейности, населението на територията на партньорството, както и опитът на партньорите в изпълнението на проекти, финансирани със средства на ЕС. Предложението на Управляващия орган и първоначалното му намерение е, тъй като по мярката има достатъчно средства за финансиране на всички потенциални кандидати, да няма минимален праг, под който проектът да не е допустим. Това е подготвителна мярка, която не е инвестиционна, а цели да подпомогне местните общности в изготвяне на техните стратегии за местно развитие.

Г-н СПАСОВ уточни, че проектите са с размер от 25 хил. до 30 хил.евро и средствата, които са заделени по под-мярката са достатъчни за финансиране на всички кандидати. След дискусия с представителите на Европейската комисия, които отговарят за България, са въведени представените критерии, по които проектните предложения ще бъдат оценявани от Управляващия орган. По критерия брой общини в състава на партньорството за една община в състава на местното партньорство или на Местната инициативна група се определят 10 точки, за две общини 20 точки, за повече от 2 общини – 30 точки.

По втория критерий г-н Спасов уточни, че е на базата на населението на територията на партньорството, като за население от 10 до 20 хил. жители са предвидени 10 точки; между 20 и 30 хил. жители – 20 точки и над 30 хил. жители – 30 точки.

Г-н СПАСОВ обясни, че на информационната среща по подхода ВОМР, проведена на 27 февруари в гр. София и в която са участвали над 200 представители на различни общини и на МИГ, са били представени критериите за избор на проекти по подмярката. По критериите по точка 3 „опит на всеки от партньорите”, тъй като първоначално са

зададени по-общо, е последвала дискусия с въпроси и предложения от страна на МИГ. В следствие на това критериите са конкретизирани по следния начин: „**опит на един от партньорите по проекта**”. По подготвителната мярка могат да кандидатстват местни партньорства или МИГ, или МИГ и местно партньорство в зависимост от начина на взаимодействие между тях и начина, по който са решили за в бъдеще да подготвят стратегията си за местно развитие. Така че, опитът на един от партньорите в партньорството по един проект, финансиран от ЕС или ако кандидатства МИГ, която не е изпълнявала стратегия за местно развитие и не е изпълнявала проект със средства от ЕС се оценява с 20 точки проектното предложение. Когато е налице опит на двама от партньорите и МИГ, която е изпълнявала проект със средства от ЕС, но не е изпълнявала стратегия за местно развитие - 30 точки и при опит на повече от двама партньори и МИГ, която е изпълнявала стратегия за местно развитие по ПРСР – 40 точки.

Г-н СПАСОВ премина към разясняване на критериите за избор на „Малки пилотни проекти”. Съгласно фиша на мярка 19 Водено от общностите местно развитие МИГ, чиито стратегии за местно развитие не получат финансиране и след последната покана могат да разработват и подават за одобрение малки пилотни проекти в размер до 15 хил. евро. В критериите се обръща внимание на степента на включени в проекта дейности, свързани с доброволното участие под формата на труд или финансиране на представителите на местната общност, степента на полза за местната общност, както и степента на съгласуваност на проекта с местната общност, като предложенията за минимален праг за одобрение на проект е 50 точки.

Г-н СПАСОВ подчерта, че подробно критериите са разписани както следва: степен на включени в проекта дейности, свързани с доброволно участие под формата на труд или финансиране на представители на местната общност, спрямо размера на стойността на проекта. За тази група критерии са предвидени 30 точки, като от един до 10 човекодни доброволен труд се оценява с 10 точки и над 10 дни доброволен труд се оценява с 20 точки. Инвестиционно участие от 1 до 2500 лв. инвестиция под формата на доброволно участие в проекта носи 5 точки, инвестиции над 2500 лв. под формата на доброволно участие дава 10 точки.

Степента на полза за местната общност е определена с максимален брой 50 точки. Когато реализираните чрез проекта продукти, услуги или инвестиции са в полза на една възрастова група от населението на територията /напр. деца, младежи или възрастни хора/ получават 10 точки. Реализираните чрез проекта продукти и услуги или инвестиции когато са в полза на 2 или на всички възрастови групи от населението на територията получават 20 точки.

Планираните действия за устойчивост на резултатите от проекта в рамките на една календарна година получават 10 точки. Планираните действия за гарантирана устойчивост на проекта за повече от една календарна година получават 20 точки. При предвидено въвеждане на иновативна за територията дейност се получават допълнително 10 точки. Степента на съгласуваност на местната общност е в размер на 20 точки, като проведени над 2 информационни обсъждания за съгласуваност на проекта с общността получават 10 точки, а ако над 2% от населението на територията на МИГ е подкрепило проекта също получава 10 точки.

Последва дискусия по предложените критерии.

Г-ЖА СТАНКА ТАЧЕВА, СНЦОП „Бизнес-център/Бизнес инкубатор – Стара Загора предложи мярката да се разгледа на следващата среща на Националната селска мрежа, т.к там са хората, които имат нужда от тази мярка. Да се подходи от долу нагоре. Тя уточни, че

е против това броят на общините в състава на партньорството да носи повече точки, а също така не подкрепи и това доброволният труд да носи точки.

Г-н СТАНЧО СТАВРЕВ, председател на МИГ „ТУНДЖА” изрази подкрепа за третия критерий „опит на всеки от партньорите в изпълнението на проекти, финансирани със средства от ЕС в периода 2007 -2013 г.”, т. к. това е единственият качествен критерий, а останалите критерии са количествени. Той предложи допълнение към третия критерий: опит на всеки от партньорите в изпълнението на проекти, финансирани със средства от ЕС в периода 2007 -2013 г и друг международен донор за същия период.

Г-н СИМЕОН ПЕТКОВ от Национално сдружение на общините се съгласи с колегите от МИГ, че критерият „опит на партньорите по европейски проекти” трябва да се запази, но трябва да се прецизира. Говори се за опит на партньорите, а в под-критериите става дума и за опит на партньорство. Той предложи един друг вариант, който може да се доразвие, който едновременно да отчита и опит на партньорите поотделно, и опит на партньорство. Първият критерий е този, при който някой от партньорите има опит по европейски проекти, но без опит в партньорството. Следващият критерий е за тези, при които някой от партньорите имат опит по европейски проекти и МИГ в партньорство, има и донорски партньори, но няма реализирана местна стратегия. И най-много точки получават тези, които имат опит по европейски проекти и партньори и се реализира местна стратегия.

Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ прие предложението за продължаване на дебата по под-мярка 19.1. в присъствието на представители на Националната селска мрежа и предложи да не се гласуват критериите по мярката на това заседание.

РЕШЕНИЕ ПО ТОЧКА 4 ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

- *Комитетът за наблюдение реши: „Да не се гласуват критериите по под-мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности”на това заседание.*

С това **Г-н ВАСИЛ ГРУДЕВ** закри първото предварително заседание на Комитета за наблюдение на ПРСР 2014-2020 г.

Приложение 1.

**ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2014 – 2020г.)**

16.03.2015 г., хотел „Рамада София“, (бивш „Принцес“), бул.„Княгиня Мария Луиза“
№ 131

СПИСЪК НА УЧАСТНИЦИТЕ

№	ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ
1	Васил Грудев	Заместник-министър на земеделието и храните, Председател на Комитета за наблюдение
2	Антон Аспарухов /титуляр/	Заместник - председател на КН - и. д. директор на Дирекция „Развитие на селските райони” в министерство на земеделието и храните (МЗХ)
3	Елена Иванова /заместник/	Началник на отдел „Мерки по ос 3”, в Дирекция „Развитие на селските райони”, МЗХ
4	Владислав Цветанов /заместник/	И.д. началник на отдел „Мерки по ос 1”, в Дирекция „Развитие на селските райони”, МЗХ
5	Стефан Спасов /заместник/	Началник на отдел „Мерки по ос 4”, в Дирекция „Развитие на селските райони”, МЗХ
6	Атидже Байрямова Алиева- Вели /заместник/	Заместник изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция
7	Любка Лазарова /заместник/	Главен експерт в отдел „Програмиране и мониторинг”, дирекция „Европейски фонд за рибарство”, ИАРА
8	Мария Енева /заместник/	Началник на отдел „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ” в ГД „ЕФМПП”, МТСП
9	Димчо Димов /титуляр/	Главен експерт в ГД „Програмиране и регионално развитие”, МРРБ
10	Диана Лесева /заместник/	Главен експерт, дирекция „Наука”, МОН
11	Десислава Михалкова /заместник/	Старши експерт, отдел „ПНООП”, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”, МИ
12	Людмила Любомирова Грънчарова /заместник/	Младши експерт „Мониторинг, информация и комуникация”, Дирекция „Координация на програми и проекти”, МТИТС
13	Християн Султанов /заместник/	Старши експерт в отдел „ОПД”, ГД „ОПОС”, МОСВ

№	ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ
14	Десислава Стефанова /заместник/	Главен експерт в отдел „ПП”, ГД „ОПОС”, МОСВ
15	Лора Каменова /заместник/	Държавен експерт в дирекция „Икономическа и социална политика”, МС
16	Марина Василева /заместник/	Главен експерт в Дирекция „Координация по въпросите на ЕС”, МС
17	Соня Микова /заместник/	Държавен експерт в отдел „Програми, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС”, ЦКЗ
18	Мария Веселинова /заместник/	Началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор в земеделието“, Дирекция „Финанси на реалния сектор”, МФ
19	Невена Гамизова /заместник/	Младши експерт, отдел „Бюджет на европейския съюз“, Дирекция „Икономическа и финансова политика”, МФ
20	Гиргина Николова /титуляр/	Началник на отдел „Статистика на селското и горското стопанство”, Национален статистически институт
21	д-р Каталина Вълкова /заместник/	Главен експерт в Дирекция „Обществено здраве”, МЗ
22	Тонка Милева /заместник/	Държавен експерт в Дирекция „Европейски програми и проекти”, МК
23	Николай Роснев /титуляр/	Началник на отдел „РЗККППЗ” в Дирекция „Растителна защита и контрол”, Българска агенция за безопасност на храните (БАБХ)
24	Вълчо Чолаков /заместник/	Областен управител на област Бургас, Регионален съвет за развитие на Югоизточен район
25	Пламен Алексиев /заместник/	Кмет на община Радомир, Регионален съвет за развитие на Югозападен район
26	Росица Иванова /заместник/	Областен управител на област Софийска, Регионален съвет за развитие на Югозападен район
27	Ралица Добрева /титуляр/	Областен управител на област Плевен, Регионален съвет за развитие на Северозападен район
28	Красимир Джонев /титуляр/	Кмет на община Летница, Национално сдружение на общините в България
29	Момчил Спасов /заместник/	Кмет на община Белене, НСОРБ
30	Симеон Петков /заместник/	Експерт НСОРБ
31	Тодор Николов /титуляр/	Член на УС на Българска търговско-промишлена палата
32	Петър Драгнев /заместник/	Заместник експерт в АИКБ
33	Камен Колчев /титуляр/	Член на УС на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България

№	ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ
		(КРИБ), главен изпълнителен директор на Елана Холдинг АД
34	Теодора Овчарова /пълномощно/	Член на КРИБ
35	Венцислав Върбанов /заместник/	Председател на Асоциацията на земеделските производители в България, член на КРИБ
36	Светла Василева /титуляр/	Председател на независимите синдикати в Земеделieto, София, Конфедерация на независимите синдикати в България
37	Стела Димкова /титуляр/	Експерт в КТ „Подкрепа”
38	Силвия Годорова /заместник/	Директор „Индустириално развитие”, БСК
39	Георги Георгиев /титуляр/	Национален алианс за социална отговорност
40	проф. д-р Лазар Козелов /заместник/	Заместник-председател на Селскостопанска академия
41	Георги Йотов /титуляр/	„Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността – Диона”
42	д-р Даниел Йорданов /заместник/	Сдружение „Организация за научно практическо развитие на студентите”
43	Калин Минев /заместник/	Ръководител проект в Агенция за развитие на човешките ресурси
45	Юлия Григорова–Иванова /титуляр/	Сдружение „ВВФ – Световен фонд за дивата природа, Дунавско-карпатска програма-България”
46	Иван Главчовски /заместник/	Сдружение „Коалиция за устойчиво развитие”
47	Димитър Димитров /титуляр/	Национална Асоциация на младите фермери в България
48	Калина Забунова /заместник/	Асоциация за развъждане на породата Ил Дьо Франс
49	Ганчо Ганев /титуляр/	Национална браншова организация „Български пчеларски съюз”
50	Петко Симеонов /заместник/	Национална браншова организация „Български пчеларски съюз”
51	Станка Тачева /титуляр/	СНЦОП „Бизнесцентър/Бизнес инкубатор Нова Загора”
52	Станчо Ставрев /титуляр/	Сдружение „Местна инициативна група „Тунджа”
53	Антон Игнатов /заместник/	Асоциация на индустриалното свиневъдство в България
54	доц. Йорданка Илиева /заместник/	Заместник председател на Българска национална асоциация за развитие на биволовството – Шумен
55	Богдан Борисов /титуляр/	Председател на Сдружение „Национална Асоциация на млекопреработвателите”
56	Владислав Михайлов /заместник/	Сдружение „Национална Асоциация на млекопреработвателите”

№	ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ
57	инж. Тихомир Томанов /титуляр/	Изпълнителен директор на Асоциация Общински гори
58	Албена Симеонова /титуляр/	Председател на УС на Фондация за околна среда и земеделие
59	Симеон Илиев /заместник/	Българска асоциация на агенции за регионално развитие и бизнес центрове
60	Юлия Коюнджийска /заместник/	Председател на „Национална асоциация на животновъдите и земеделците Струма 2012”
61	Диана Атанасова	Началник на отдел „Агростатистика” , ГД „Земеделие и регионлана политика” МЗХ
62	Елена Караманова	Старши експерт Дирекция „Животновъдство”,, МЗХ
63	Илонка Александрова /титуляр/	Главен експерт в отдел „Биологично растениевъдство и животновъдство“ в дирекция „Биологично земеделие и растениевъдство“, МЗХ
64	Нели Колева /заместник/	Старши експерт в отдел „Биологично растениевъдство и животновъдство“ в дирекция „Биологично земеделие и растениевъдство“, МЗХ
65	Ивелина Белберова /титуляр/	Младши експерт в дирекция „Хидромелиорации”, МЗХ
66	Мариана Маринова /заместник/	Началник на отдел „Стратегии и анализ на политика”, Дирекция „Анализ и стратегическо планиране”, МЗХ
67	Слави Кралев /титуляр/	Директор на Дирекция „Пазарни мерки и организации на производители, МЗХ
68	д-р Димитър Ванев /заместник/	Главен директор на ГД „Съвети в земеделието”, Национална служба за съвети в земеделието
69	Майкъл Пилке	Началник отдел F.3 Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони” на ЕК
70	Галин Генчев	Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони” на ЕК
71	Валентин Панчев /титуляр/	Началник на сектор „Предварителен контрол на процедури, финансирани с европейски средства”, Дирекция „Методология, анализ и контрол на обществените поръчки”, Агенция за обществени поръчки
72	Силвия Георгиева /заместник/	Началник на отдел „НККПРСР”, МЗХ
73	Ивайло Тодоров /титуляр/	Изпълнителен директор на Асоциация на земеделските производители
74	Ангел Вукодинов /титуляр/	Член на УС на Национална асоциация на зърнопроизводителите
75	Наталия Тодорова	Изпълнителен директор на НАЗ
76	Красимир Кичуков /титуляр/	Председател на УС на Българска асоциация на производителите на оранжерийно продукция
77	Кръстина Галова	Член на Национален съюз на пазарите на

№	ИМЕ И ФАМИЛИЯ	ДЛЪЖНОСТ/ ИНСТИТУЦИЯ
	/заместник/	производители
78	проф. Митко Лалев /титуляр/	Заместник председател на Продуктов борд за яйца, птиче и заешко месо
79	проф. Димитър Белоречков /заместник/	Председател на Съюза на птицевъдите
80	Мариана Чолакова /титуляр/	Изпълнителен директор на Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България
81	д-р Светла Чамова /титуляр/	Изпълнителен директор на Асоциация на месопреработвателите в България
82	д-р Диляна Попова /заместник/	Главен експерт в Асоциация на месопреработвателите в България
83	инж. Димитър Зоров /титуляр/	Председател на УС на Асоциация на млекопреработвателите в България
84	Савина Влахова /титуляр/	Председател на Съюз на българските мелничари
85	инж. Антоанета Божинова /титуляр/	Изпълнителен директор на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци
86	Веселина Зумпалова-Ралчева /титуляр/	Член на УС на Българска асоциация „Биопродукти”
87	Веселин Цветков /заместник/	Българска асоциация „Биопродукти”
88	Стоилко Апостолов /титуляр/	Управител на Фондация за биологично земеделие „Биоселена”
89	Елеонора Негулова /титуляр/	Председател на УС на Национално сдружение на малкия и среден бизнес
Други		
90	Христо Николов	Българска асоциация за лизинг - гост
91	Рангел Матански	Национален съюз на говедовъдите в България - гост
92	Магардич Хулиян	Сдружение на малките семейни фирми и преработватели - гост
93	Кристина Цветанска	БАКЕП - гост
94	Николай Бабев	Директор на д-я ППТ в Министерство на туризма
95	Снежана Григорова	Секретариат на КН на ПРСР
96	Десислава Трифонова	ДФЗ
97	Даниела Михайлова ДФЗ	ДФЗ
98	Николинка Ковачева	стенограф
99	Йорданка Найденова	стенограф
100	Мариана Пампорова-Стойчева	преводач
101	Бойка Георгиев Атанасова	преводач
102	Експерти от дирекция РСР	